

Kompositsiooniklassi ainekava

ainekava kestus: 5 aastat (3-7 kl.)

Eesmärgid ja ülesanded:

Programm on arvestatud 3-7 kl. õpilastele loominguliste eelduste arendamiseks: kujutlusvõime avardamiseks, muusika loomiseks, võimeks analüüsida muusikateoseid nende harmoonia ja ülesehituse alusel.

Õppimise käigus tutvub õpilane põhiliste muusikaliste žanride ja vormidega, samuti muusika ajaloo peamiste suundadega, alates vanast ja klassikalisest muusikast kuni tänapäeva heliloojateni. Põhiprintsiibiks õpilaste kompositsiooni aluste ja loomiguliste katsetuste õpetamisel on anda õpilasele täielik loominguline vabadus, arendades tema individuaalsust; suunata tema fantaasiat toetudes maailma muusikaklassika teostele.

Õppimise algaastatel on algajatel heliloojatel loomulik tõmme vokaal- ja programmilise muusika poole, mis aitab väikesel muusikul luua oma kujund muusikateoses. Töötades sõnadega, õpilane õpib väljendama helidega poeetilisi kujundeid. Esimestest tundidest alates on vajalik õpilast suunata üles kirjutama oma muusikalisi mõtteid, kuna sellel õppimise etapil on talle omane teatud ebamäärasus, improvisatsioon.

3. klass

Õppeaasta nõuded:

- Meloodia elemendid: motiiv, fraas
- Lihtsamad muusikalised ülesehitused: lause, periood
- Üheosaline vorm periood 8-12 lausest. Pöörates tähelepanu lause mõttelisele funktsioonile: küsimus - vastus
- Kaheosaline vorm AB, kus A – I osa, B – II osa uue muusikalise materjaliga. AA₁ – A - I osa, A₁ – I osa materjali arendamine.
- Kupleti vorm AB, kus A (salm) - I osa; B (refraan) – II osa. Pöörata õpilase tähelepanu A ja B intonatsioonilisele lähedusele, mis täiendavad üksteist

4. klass

Õppeaasta nõuded:

- Kolmeosaline vorm ABA. 3-osalise vormi erinevused, kus teine osa B on uuel muusikalisel materjalil.
- ARA, kui teine osa R põhineb I osa A materjali töötlusel.
- ARA₁, kus kolmas osa A₁ kordub muudetud kujul kui töötluse tulemus.
- Programmiline muusika (muusika seotud konkreetsete muusikaliste kujunditega).
- Tutvus tsükliliste teostega, kus üksikud programmilised teosed on ühendatud ühtse teema alla, moodustades tsükli: programmiline süit, milles on suurte tsüklilite teoste alused (sonaat, sümfoonia, kontsert).

5. klass

Õppeaasta nõuded:

- Variatsiooni vorm, kui kõige rohkem levinud musitseerimise vorm.
- Variatsioonide liigid: meloodilised, harmoonilised, rütmilised, žanrilised. Variatsioonide kirjutamisel pöörata õpilase tähelepanu võrmlusele kasutada ühes teoses kõiki variatsiooni liike

6. klass

Õppeaasta nõuded:

- Rondo vorm (ühendab süidi, variatsiooni, sonaativormi jooned)
- Peamised rondo vormid - viieosaline – ABACA
- Seitsmeosaline ABACADA, kus A – on refreen, BCD – episoodid. Pöörata õpilase tähelepänu refreeni arengule, mis kordub peale igat episoodi muudetud kujul.

7. klass

Õppeaasta nõuded:

- Sonaativorm, milles on kirjutatud kõik suured tsüklilised muusikateosed: sonaadid, sümfooniad, kontserdid; õpilase tähelepänu pöörata peapartii ja kõrvalpartii kontrastsusele. Osata analüüsida tonaalset plaani, samuti sonaat-sümfoonilise tsükli vormi.

Programmi jaotamine on suhteline, kuna sõltub iga õpilase individuaalsest arengust.